

วิจัยในชั้นเรียน

การใช้แบบฝึกทักษะจัดรวมกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อแก้ปัญหา
การวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีเบื้องต้น
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
วิทยาลัยเทคโนโลยี อรรถวิทย์พัฒนการ

จัดทำโดย

อาจารย์วิภาวดี สิงสีทา

งานวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางการศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคำกรวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนศึกษา

ชื่อผู้วิจัย นางสาววิภาวดี สิงสีทา

สาขาวิชา การบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนศึกษา

ปีการศึกษา 2564

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี 2) เพื่อทดลองใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี และ 3) เพื่อแก้ปัญหาคำกรวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนของนักเรียนหลังได้รับการพัฒนาด้วยแบบฝึกทักษะรายการปรับปรุงเมื่อวันสิ้นงวด กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบฝึกวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี และแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

คะแนนทดสอบก่อนการเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}=4.2, S.D.=1.03$) ส่วนคะแนนหลังเรียน การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคำกรวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}=7.9, S.D.=1.20$) ผลการเปรียบเทียบพบว่าค่า t คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -14.21 และมีค่า Sig คือ $.00$ แสดงว่าคะแนนหลังเรียนโดยใช้วิธีการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคำกรวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชี กิจการพิเศษ สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน โดยการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคำกรวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

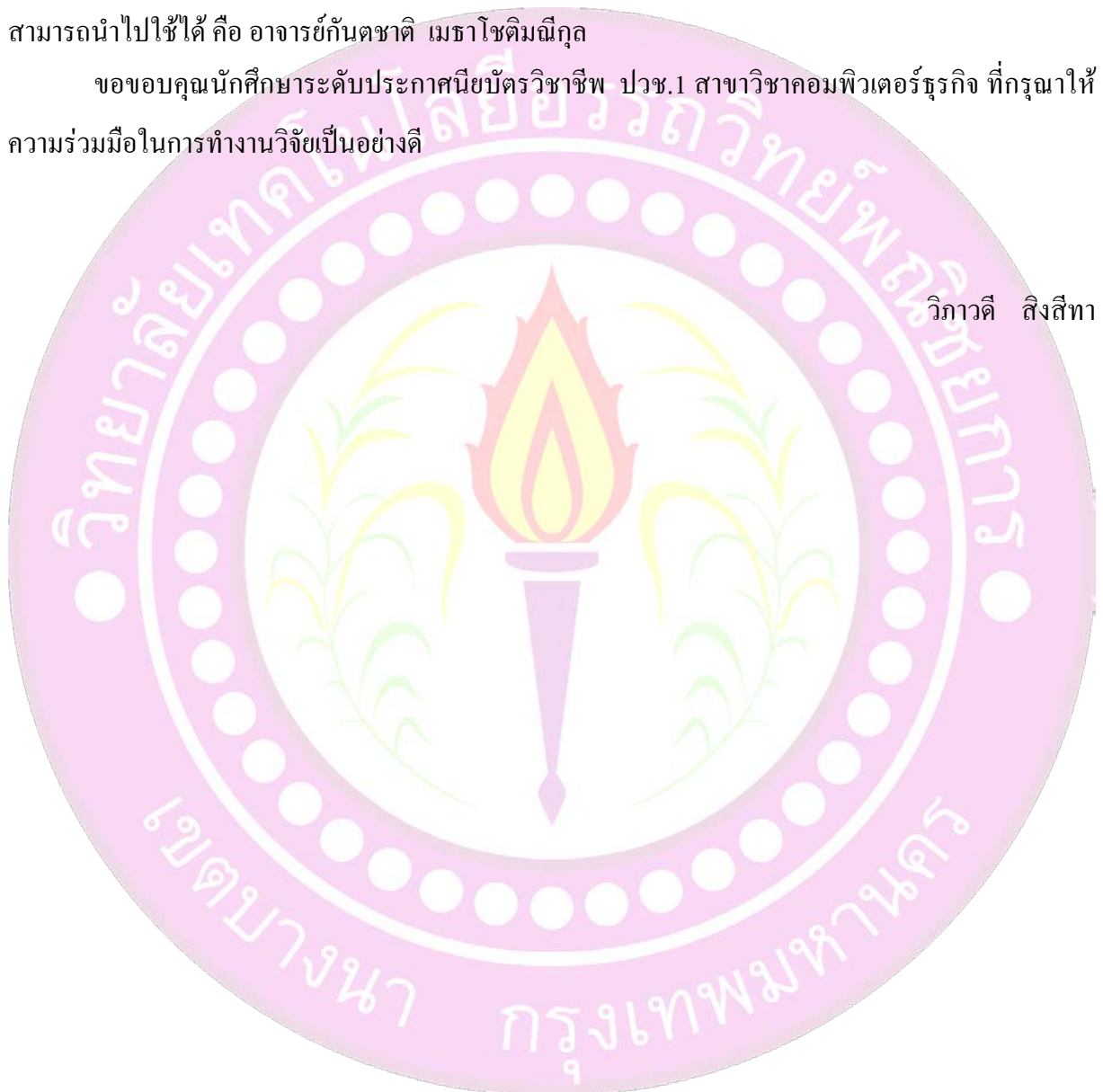
กิตติกรรมประกาศ

จากการทำงานวิจัยนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่าน ดร.สมศักดิ์ รุ่งเรือง ที่ให้โอกาสในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่เสียสละเวลาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนมีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้ คือ อาจารย์กันตชาติ เมธาโชติมณีกุล

ขอขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช.1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี

วิภาวดี สิงสีทา

สารบัญ

บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามคำศัพท์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น	5
แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ	6
ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	15
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
การวิเคราะห์ข้อมูล	18
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	18
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	22
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	24
สรุปผลการวิจัย	25
ข้อเสนอแนะการวิจัย	26
บรรณานุกรม	27
ประวัติผู้วิจัย	28

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บัญชีมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ ในการประกอบธุรกิจทุกรูปแบบกิจการจะต้องมีการจัดทำ การวางแผนบัญชีเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกิจการ และจัดทำบันทึก รายการที่เกิดขึ้น เพื่อจะทำให้ทราบผลดำเนินงานและฐานะการเงิน ของกิจการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ สำหรับแผนการดำเนินงานในอนาคตเพื่อกิจการจะได้บรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่วางแผนความสำคัญ ของการบัญชีหลักใหญ่ ๆ ก็ คือ เป็นแหล่งข้อมูลของธุรกิจที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปของธุรกิจ เช่น ผู้ เป็นเจ้าของกับพนักงานหรือเจ้าของธุรกิจกับผู้ลงทุน เจ้าหนี้ หรือธนาคารที่จะพิจารณาให้สินเชื่อหรือ แม้กระทั่งการสื่อความหมายระหว่างธุรกิจด้วยกันเอง ดังนั้นข้อมูลทางการบัญชีจึงมีความสำคัญ ซึ่ง เจ้าของกิจการสามารถควบคุมอย่างใกล้ชิดและเมื่อปรากฏข้อบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งก็อาจแก้ไขได้ ทันที อีกทั้งยังนำข้อมูลทางการบัญชีไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ เพื่อให้ ทราบผลการดำเนินงานของกิจการในขณะใดขณะหนึ่งว่ากิจการมีสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของ เจ้าของเป็นจำนวนเท่าไร ทราบฐานะการเงินของกิจการในขณะใดขณะหนึ่งว่ากิจการมีผลการ ดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา กิจการมีกำไรหรือขาดทุนเป็นจำนวนเท่าไร

ในวันสิ้นงวดบัญชี เมื่อกิจการได้ทำงบทดลองแล้ว และก่อนที่จะปิดบัญชีเพื่อจัดทำงบการเงิน กิจการต้องทำการปรับปรุงรายการบางรายการเสียก่อน ทั้งนี้เพราะอาจมีรายการบางรายการที่ยังไม่ ถูกต้องหรือยังไม่สมบูรณ์ เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแล้วแต่กิจการยังไม่ได้จ่าย รายได้ที่เกิดขึ้นแต่ยังไม่ได้ รับรู้เป็นรายได้ เป็นต้น ซึ่งรายการปรับปรุงแบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ รายได้รับล่วงหน้า วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ ค่าเสื่อมราคา ดังนั้นการ เรียนวิชาบัญชีให้เข้าใจ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้เรียนต้องวิเคราะห์รายการค้าให้ได้ และต้องทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองจึงจะทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เมื่อผู้สอนได้เริ่มเข้าสู่บทเรียนในเนื้อหาเกี่ยวกับรายการปรับปรุง ผู้สอนได้สังเกตเห็นนักศึกษาหลายคนไม่เข้าใจ ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับรายการปรับปรุงบัญชีไม่ถูกต้อง และเมื่อมีการทดสอบย่อย ผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวมีผลการสอบเกี่ยวกับการวิเคราะห์รายการปรับปรุงต่ำ กว่าเกณฑ์ เนื่องจากผู้เรียนวิเคราะห์รายการปรับปรุงเมื่อสิ้นงวดบัญชีไม่ถูกต้อง

จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะของครูผู้สอน จึงได้สร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง การ วิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีกิจการพิเศษ ของนักศึกษา ระดับ ปวช.1/5 เพื่อให้การ เรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลดีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
2. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
3. เพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 หลังได้รับการพัฒนาด้วยแบบฝึกทักษะรายการปรับปรุงบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนเรื่องรายการปรับปรุงบัญชี ด้วยแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ในวิชาการบัญชีเบื้องต้น ระดับชั้น ปวช.1/5 สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ จำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ แบบฝึกทักษะ ได้แก่ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการบัญชีบัญชี

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการวิเคราะห์การปรับปรุงบัญชี ในวิชาการการบัญชีกิจการพิเศษ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบและไม่ทำผิดต่อกฎระเบียบในการเป็นนักเรียน

2. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นของนักเรียนที่จะงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ล่วงด้วยดี และตั้งใจเรียนอย่างเต็มความสามารถ

3. แรงจูงใจในการเรียน หมายถึง การแสดงพฤติกรรมเมื่อถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า เช่น คำชมเชย การให้รางวัล ฯลฯ แล้วสามารถประพடுத்தันได้บรรลุเป้าหมาย โดยการเรียนรู้ของแต่ละคน

4. แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกหรือเครื่องมือแบบฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการปฏิบัติของผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาของวิชาการบัญชีเบื้องต้น ประกอบด้วย

- 1.1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
- 1.2. จุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชา
- 1.3. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุง
- 1.4. ประเภทและหลักการบัญชีของรายการปรับปรุงบัญชี
- 1.5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน และ หลังเรียน

5. การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ หมายถึง การให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี 7 ประเภทของรายการปรับปรุง คือ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า รายได้ค้างรับ รายได้รับล่วงหน้า วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ค่าเสื่อมราคา และการประเมินผล รวมเวลาในการสอน 9 คาบเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้นแนะนำ และช่วยเหลือให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้และบรรลุตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

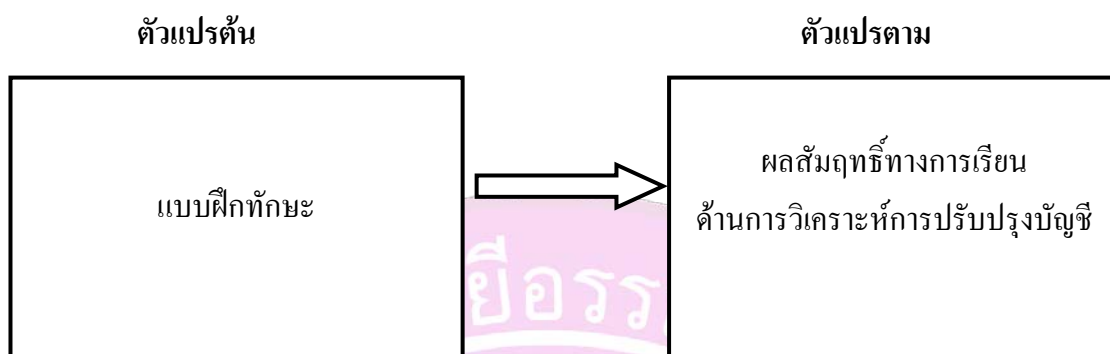
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเฉพาะกิจการ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ซึ่งมีพัฒนาผลการเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น

7. ความก้าวหน้า หมายถึง คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนกับคะแนนก่อนเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งครูผู้สอนวิชาการบัญชี สามารถนำไปใช้ประกอบการสอน ในวิชาการบัญชีเบื้องต้นได้
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการผลิตแบบฝึกทักษะ ที่นำเอานวัตกรรมทางการศึกษา มาประยุกต์ในการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาการบัญชีเบื้องต้น และวิชาอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชา
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง
จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น
 - 1.1 จุดประสงค์รายวิชา
 - 1.2 สมรรถนะรายวิชา
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชา
2. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ
 - 2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
 - 2.3 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 2.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 3.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น

1.1 จุดประสงค์รายวิชา

1. มีความ เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนการจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
2. มีทักษะปฏิบัติงานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
3. มีกณินสัย มีระเบียบ ละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

1.2 สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ
2. ปฏิบัติงานบัญชีสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

1.3 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับความหมาย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการบัญชี สมมติทางบัญชี ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน สมการบัญชี การวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกรายการค้า ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของธุรกิจเจ้าของคนเดียวในสมุทราศวันทั่วไป สมุดเงินสด 2 ช่อง ผ่านรายการไปสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป งบทดลอง กระจายทำการ 6 ช่อง งบการเงิน ปรับปรุง ปิดบัญชีและสรุปงบการเงิน

2. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ

2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนวิชาทักษะ การใช้แบบฝึกพัฒนาการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูและนักเรียนพบข้อบกพร่องทางการเรียนการสอนและแก้ไขข้อบกพร่องนั้น มีผู้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525 ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า “แบบฝึก หมายถึง แบบตัวอย่าง ปัญหา หรือ คำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ”

ชัยยงค์ พรหมวงศ์กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำ จะแยกกันเป็นหน่วยหรือจะรวมเล่มก็ได้ แบบฝึกทางภาษาหมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเสริมสร้างความเข้าใจทางภาษาตามแนวหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้อง

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

สุพรรณิ ไชยเทพ (2544, หน้า 17) ยังได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะสูงยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2548, หน้า 151) ได้ให้คำจำกัดความของแบบฝึกทักษะว่า เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมมีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้

จากความหมายของแบบฝึกดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ดีขึ้น

2.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

1. ใช้เสริมหนังสือแบบเรียนในการเรียนทักษะ
2. เป็นสื่อการสอนที่ช่วยแบ่งเบาภาระของครู
3. เป็นเครื่องมือที่ช่วยฝึกฝนและส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์ให้ดีขึ้น แต่จะต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่จากครูด้วย
4. แบบฝึกทักษะ ที่สร้างขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นการช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ ตามระดับความสามารถของเด็ก
5. จะช่วยเสริมทักษะให้คงอยู่ได้นาน
6. เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจบบทเรียนแต่ละครั้ง
7. แบบฝึกทักษะที่จัดทำเป็นรูปเล่มจะอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการเก็บรักษาไว้เพื่อทบทวนด้วยตนเองได้
8. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอน ตลอดจนทราบปัญหาและข้อบกพร่องและจุดอ่อนของนักเรียน ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่
9. ช่วยให้เด็กมีโอกาสฝึกทักษะได้อย่างเต็มที่
10. แบบฝึกทักษะที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยครูประหยัดเวลา และแรงงานในการสอน การเตรียมการสอน การสร้างแบบฝึกทักษะ และช่วยให้นักเรียนประหยัดเวลาในการลอกโจทย์แบบฝึกหัด

จากความสำคัญของแบบฝึกดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ นอกจากจะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะ และทบทวนได้ด้วยตนเองแล้ว ยังช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอน ทราบปัญหา และข้อบกพร่อง จุดอ่อนของนักเรียน เพื่อครูจะได้แก้ไขได้ทันที นอกจากนี้ยังช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ในการเตรียมการสอนของครู ตลอดจนช่วยประหยัดเวลาในการล่อจูงใจแบบฝึกหัดของนักเรียนด้วย

2.3 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

จินตนา ชูจิต (2537, หน้า 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ครูควรสร้างแบบฝึกให้เหมาะกับผู้เรียน โดยการสร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ในแบบฝึกควรมีรูปแบบครอบคลุมเพื่อให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มะละ อาจวิชัย (2540, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพจะช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการเรียนอย่างยิ่ง ซึ่งครูผู้สอนสามารถผลิตขึ้นมาใช้เองถือว่าเป็นอุปกรณ์สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาฝึกทักษะหลังจากได้เรียนเนื้อหาไปแล้ว ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษามีความแม่นยำ และเกิดความชำนาญเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องของตนเอง และนำมาปรับปรุงแก้ไขนักศึกษาให้มีความรู้และทักษะมากยิ่งขึ้น

2.4 ลักษณะของแบบฝึกทักษะ

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็ก มีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

สุพรรณิ ไชยเทพ (2544, หน้า 19) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องมีความชัดเจน ทั้งคำชี้แจง คำสั่ง ง่ายต่อการเข้าใจ
2. ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
3. มีภาษาและรูปภาพที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. แบบฝึกแต่ละเรื่องไม่ควรยาวมากจนเกินไป
5. ควรมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบทำให้นักเรียนไม่เบื่อ
6. ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน สร้างความสนุกสนาน

ผลิตเพลินขณะทำแบบฝึก

7. มีคำตอบที่ชัดเจน
8. แบบฝึกที่ดีสามารถประเมินความก้าวหน้า และความรู้ของนักเรียนได้

กฤษยา แสงเดช (2545, หน้า 6-7) ได้กล่าวแนะนำผู้สร้างแบบฝึกให้ยึดลักษณะแบบฝึกที่ดี

ดังนี้

1. แบบฝึกที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำ ที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้ความเข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายและเหมาะสมกับผู้ใช้ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้
2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดหมายของการฝึก ลงทุนน้อย ใช้ได้นาน ทนสมัย
3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกเหมาะกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน
4. แบบฝึกที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมหลายแบบเพื่อสร้างความสนใจ และไม่เบื่อในการทำและฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนชำนาญ
5. แบบฝึกที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบในแบบและให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำ ข้อความ รูปภาพในแบบฝึก ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียน ก่อให้เกิดความเพลินเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ว่า นักเรียนจะเรียนได้เร็ว ใน การกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
6. แบบฝึกที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตัวเองเคยใช้ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่ได้ฝึกนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป
7. แบบฝึกที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคน มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญา และประสบการณ์ เป็นต้น ฉะนั้น การทำแบบฝึกแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับตั้งแต่ ง่าย

ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน จะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก

8. แบบฝึกที่จัดทำเป็นรูปเล่ม นักเรียนสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป

9. การที่นักเรียนได้ทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันท่วงที

10. แบบฝึกที่จัดขึ้น นอกจากมีในหนังสือเรียนแล้ว จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

11. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาในการลอกแบบฝึกจากตำราเรียนหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้มากขึ้น

12. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการพิมพ์เป็นรูปเล่มที่แน่นอน ลงทุนค่าแทนที่จะใช้พิมพ์ลงกระดาษไปทุกครั้งไป นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนได้อย่างมีระบบและมีระเบียบ

จริยภรณ์ รุจิโมระ (2548, หน้า 148) ได้เสนอหลักการฝึกทักษะสรุปได้คือแบบฝึกทักษะควรกำหนดนิยามของแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ แจกแจงทักษะใหญ่ ออกเป็นทักษะย่อยโดยละเอียด นักเรียนจะต้องฝึกทักษะในขั้นย่อย ๆ เหล่านี้ทีละขั้นจนเกิดทักษะแล้ว จึงฝึกทักษะที่ยากขึ้น ให้นักเรียนฝึกทักษะที่แจกแจงเป็นทักษะย่อยแล้วหลายครั้ง จนมีความชำนาญ เน้นการฝึกซ้ำ ๆ มีการวัดและประเมินผล หรือสังเกตพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินว่าเด็กมีทักษะเกิดขึ้นแล้ว

นอกจากนี้แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 146) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ด้วยเช่นกันคือ แบบฝึกทักษะควรเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับ วัยหรือความสามารถของนักเรียน มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ใช้เวลาที่เหมาะสม มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ มีข้อเสนอแนะในการใช้ มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย ควรใช้ภาษา สำนวนง่าย ๆ ฝึกให้คิดให้เร็วและสนุก รวมทั้งแบบฝึกควรปลูกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยาาร่วมด้วย

โดยสรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดีคือ ต้องมีจุดประสงค์และคำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีรูปแบบที่ทันสมัย สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2526: 89) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรม หรือจากการสอนซึ่งได้แก่ ความจา ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การนำไปใช้ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

กฤษณา บุญวัฒน์ (อ้างถึงใน พัชระณี ดวงเนตร 2552: 8) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือสองอย่างรวมกัน

อารีย์ วชิรวารการ (2542: 143) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน การสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แต่คนส่วนมากเข้าใจว่าผลสัมฤทธิ์เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และมองในแง่ความรู้ความสามารถทางสมองเท่านั้น ในทางที่จริงแล้ว ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม ก็เป็นผลจากการฝึกสอนและอบรม ซึ่งก็นับเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ทั้งนี้ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นวิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียน ภายหลังจากที่ได้เรียนไปแล้วโดยใช้แบบทดสอบ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน พัชระณี ดวงเนตร 2552: 10) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการศึกษาของผู้เรียนทั้งทางด้านปฏิบัติและด้านเนื้อหา ถือว่าเป็นการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับสูง กลาง หรือต่ำ ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- 1) คะแนนเฉลี่ย 0.00-1.99 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ 6
- 2) คะแนนเฉลี่ย 2.00-2.99 ถือว่าผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- 3) คะแนนเฉลี่ย 3.00-4.00 ถือว่าผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

อภิญา อิงอาจ (2548: 48) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่ นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา (intellectual factors) เพียงอย่างเดียว ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่องค์ประกอบทางสติปัญญา (non-intellectual factors) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญาเป็นปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ หรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเป็นความสามารถในการคิดของบุคคล อันเป็นผลมาจากการสะสมของประสบการณ์ต่าง ๆ รวมถึงความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ซึ่งความสามารถเหล่านี้วัดได้หลายทาง ส่วนองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนมาเช่นเดียวกัน ได้แก่ ทักษะคิดที่มีต่อวิชาที่เรียน รูปแบบการเรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา คุณภาพการสอนของผู้สอน ลักษณะการคบเพื่อน การศึกษาของบิดา-มารดา เป็นต้น นอกจากนี้ ได้สรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้ สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา ในการคิดสร้างสรรค์ และการศึกษาค้นคว้า และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงแก้ว โครานนท์ (2530:25) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะด้านวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพสมองด้านต่างๆเช่น ระดับสติปัญญา การคิด การแก้ปัญหาต่างของเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือการรายงานทั้งการเขียนและพูด การทำงานที่ได้รับมอบหมายตลอดจนการทำการบ้านในแต่ละวิชา

จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าใด

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ระดับของผลความสำเร็จของผู้เรียนที่เกิดจากเหตุแห่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา หรือ องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาซึ่งสามารถวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบและ/หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ได้รับมอบหมาย

3.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพรสคอตต์ (Prescott, 1961: 14 – 16) ได้ใช้ความรู้ทางชีววิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาและการแพทย์ ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน และสรุปผลการศึกษาว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน มีดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางกาย ข้อบกพร่องทางร่างกายและบุคลิกท่าทาง
2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างลูก ๆ ด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
3. องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมทางบ้าน และฐานะทางบ้าน
4. องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในเพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับ

เพื่อนวัยเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

5. องค์ประกอบทางการพัฒนาแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติของนักเรียนต่อการเรียน

6. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์

สว่าง หลักเพชร (2541: 57) ได้กล่าวถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ สติปัญญาเพียงด้านเดียว แต่จะขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นๆ 3 ประการ ดังนี้

1) พฤติกรรมทางด้านความรู้ ความคิด หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนประกอบด้วย ความถนัด และพื้นฐานของผู้เรียน

2) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจ ทศนคติต่อเนื้อหาวิชาที่โรงเรียนและระบบการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองลักษณะบุคลิกภาพ

3) คุณภาพการสอน ซึ่งได้แก่ การได้รับความแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ผลว่าตนเองกระทำถูกต้องหรือไม่

กัมปนาท ศรีเชื้อ (อ้างถึงใน พัฒธณี ดวงเนตร 2552: 9) กล่าวถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเครื่องบ่งชี้ถึง สภาพความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการจัดการศึกษา ดังนั้น ภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของครู คือการส่งเสริมและขจัดปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาให้ถึงขีดสุดตาม ศักยภาพของตนเอง เพื่อนักเรียนจะได้เรียนรู้อย่างเต็มที่และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ มีอยู่ 2 ประการ คือ

1) องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา

2) องค์ประกอบที่มีได้เกี่ยวข้องกับสติปัญญา โดยองค์ประกอบทั้ง 2 ประการมีบทบาทสำคัญพอ ๆ กัน ต่อการทำให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1) องค์ประกอบด้านปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

2) องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน และ

3) องค์ประกอบด้านคุณภาพการสอน การบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาคเนย์ ฉัตรบรรยงค์ (2548) ทำวิจัยเรื่อง สร้างชุดการเรียนรู้เรื่องความเท่ากันทุกประการที่เน้นระดับชั้นการเรียนรู้ เรขาคณิต ของแวนฮิลี สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องความเท่ากันทุกประการที่เน้นระดับชั้นการเรียนรู้ เรขาคณิต ของแวนฮิลี ที่สามารถสอบผ่านการเรียนมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งหมด ที่ระดับนัยสำคัญ .01

หุณหิพามาณ บุญมี (2554) ทำวิจัยเรื่อง การใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชีคู่ ในรายวิชาการบัญชีการเงิน สำหรับนักศึกษาสาขางานการบัญชีระดับ ปวส.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สายพิณ สีดา (2551) ทำวิจัยเรื่อง การใช้ชุดฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหานักเรียนขาดทักษะการบันทึกรายการค้าในสมุดแยกประเภททั่วไป ของนักเรียนระดับ ปวช.1/7 โรงเรียนระยองพาณิชยการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 12 คน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและผ่านเกณฑ์ประเมินทุกคน

สุทธิดา ชัยชนะ (2554) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่อง การบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าในสมุดรายวันทั่วไป ของนักเรียน ระดับ ปวช.1/4 โดยใช้แบบฝึกทักษะวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีธรรมาพาณิชยการเชียงใหม่ จำนวน 20 คน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และผ่านเกณฑ์ทุกคน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ทำให้สรุปได้ว่า การใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุง แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน จะทำให้เราเห็นพัฒนาการของนักศึกษาเพราะการเรียนแบบใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์นี้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่ทำให้เบื่อหน่ายนอกจากนี้นักศึกษาจะได้เรียนเนื้อหาและหัดทำแบบฝึกไปพร้อมกัน ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหามากขึ้นและสามารถทำแบบฝึกได้อย่างถูกต้อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิชาการ

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบฝึกวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ประกอบด้วย

1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
2. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น
3. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุง
4. ประเภทของรายการปรับปรุงและการบันทึกรายการ
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเอกสารการคำตามหัวเรื่องที่กำหนด เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความจำเกี่ยวกับ รายการปรับปรุงบัญชี ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญเพราะจะทำให้ยอดคงเหลือในบัญชีต่าง ๆ แสดงยอด ที่ถูกต้องและทำให้มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการแสดงยอดที่ถูกต้องกับความเป็นจริง โดยนำไปเก็บไว้ที่ Google Drive เพื่อนักศึกษาสามารถเข้าถึงได้เพื่อศึกษาได้ตลอดเวลา เรียกว่า “แบบ ฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี” แบ่งเป็นดังนี้

1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
2. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น
3. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงบัญชี
4. ประเภทของรายการปรับปรุงและหลักการบันทึกรายการ
 - 4.1 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
 - 4.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
 - 4.3 รายได้ค้างรับ
 - 4.4 รายได้รับล่วงหน้า
 - 4.5 วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป
 - 4.6 ค่าเสื่อมราคา
 - 4.7 ค่าเสื่อมราคา
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยทำขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาทำ แบบทดสอบก่อน และหลังเรียน โดยการนักศึกษาต้องสามารถวิเคราะห์รายการปรับปรุง เข้าใจในหลักการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายการปรับปรุง

แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุง สำหรับนักศึกษาชั้น ปวช. ปีที่ 1 โดยมีขั้นตอน การสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร เอกสาร ตำรา ขอบข่าย วิชาการบัญชีเบื้องต้น สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้น ปวช.1
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์ การเรียนรู้ในหลักสูตรและเนื้อหา
3. ดำเนินการสร้าง แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ประกอบด้วย

วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงบัญชี ประเภทของรายการปรับปรุงและหลักการบันทึกรายการแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. นำ ชุดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 2 คน เพื่อขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

5. ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชีตามที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เนื้อหา กระบวนการ ภาษาและการวัดผลประเมินผลตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นคว้าคือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยใช้เวลาในการทดลอง 9 คาบ คาบละ 40 นาที ประกอบด้วย

1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี	}	2 คาบ
2. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น		
3. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงบัญชี และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน		
4. ประเภทของรายการปรับปรุงและหลักการบันทึกรายการ	}	6 คาบ
4.1 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		
4.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		
4.3 รายได้ค้างรับ		
4.4 รายได้รับล่วงหน้า		
4.5 วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป		
4.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		
4.7 ค่าเสื่อมราคา		
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		1 คาบ
รวม		9 คาบ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองเป็นแบบ One group pretest – posttest design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 60 – 61)

ตารางที่ 1 แผนการทดลองแบบ One group pretest – posttest design

กลุ่ม	สอบก่อนเรียน	ทดลอง 1	ทดลอง 2	ทดลอง 3	สอบหลังเรียน
E	T1	X1	X2	X3	T2

หมายเหตุ :-

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
T1	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน
X1	หมายถึง	อธิบายหลักการปรับปรุงค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและทำแบบฝึกหัด
X2	หมายถึง	อธิบายหลักการปรับปรุงรายได้ค้ำรับ รายได้รับล่วงหน้าและทำแบบฝึกหัด
X3	หมายถึง	อธิบายหลักการปรับปรุงวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเสื่อมราคา และทำแบบฝึกหัด
T2	หมายถึง	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (การทดสอบหลังเรียน)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี เพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุง วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาชั้น ปวช.1/5 ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวด วิชาการบัญชีเบื้องต้นระดับชั้น ปวช.1/5 โดยการหาคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการปรับปรุงบัญชีในวันสิ้นงวด วิชาการบัญชีเบื้องต้น ชั้นปวช.1/5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t – test for Dependent Sample)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

N = จำนวน

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum (X - \bar{X})$ = ผลรวมของคะแนนลบด้วยคะแนนเฉลี่ย

N = จำนวน

3. สถิติทดสอบค่าที แบบ t-test (เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลัง)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

t = ค่าที

D = ผลต่างของคะแนน

n = จำนวนคน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชา
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	คือ	จำนวน
\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
SD	คือ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t-test	คือ	สถิติทดสอบค่าความแตกต่าง
Sig	คือ	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน โดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมที่นักศึกษาเคยเรียนมา
2. นักศึกษาหลายคนมีผลคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ 5 คะแนน แต่ทั้งนี้คะแนนยังไม่เป็นที่น่าพอใจของผู้วิจัย มีผลคะแนนดังนี้

2.1 ผลคะแนน 3 คะแนน จำนวน 3 คน

2.2 ผลคะแนน 4 คะแนน จำนวน 3 คน

2.3 ผลคะแนน 5 คะแนน จำนวน 3 คน

2.4 ผลคะแนน 6 คะแนน จำนวน 1 คน

มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 4.2 และคิดเป็นร้อยละ 42

3. ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี นำมาใช้กับนักศึกษา เป็นเวลา 9 คาบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ของการปรับปรุง

3.2 ประเภทของรายการปรับปรุงและการบันทึกรายการ

3.2.1 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

3.2.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

3.2.3 รายได้ค้างรับ

3.2.4 รายได้รับล่วงหน้า

3.2.5 วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป

3.2.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

3.2.7 ค่าเสื่อมราคา

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ผู้วิจัยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยได้รับความรู้และใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

5. นักศึกษามีผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เพิ่มมากขึ้นในเกณฑ์ที่ผู้วิจัยพึงพอใจ มีผลคะแนนดังนี้

5.1 ผลคะแนน 6 คะแนน จำนวน 1 คน

5.2 ผลคะแนน 7 คะแนน จำนวน 3 คน

5.3 ผลคะแนน 8 คะแนน จำนวน 3 คน

5.4 ผลคะแนน 9 คะแนน จำนวน 3 คน

5.5 ผลคะแนน 10 คะแนน จำนวน 1 คน

มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 7.9 และคิดเป็นร้อยละ 79

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละของคะแนนก่อนและหลังเรียน ของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี

ที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	4	8
2	5	8
3	4	7
4	6	10
5	3	7
6	5	9
7	5	9
8	3	8
9	3	7
10	4	6
รวม	42	79
ค่าเฉลี่ย	4.2	7.9
ร้อยละ	42	79

จากตารางที่ 2 คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน จำนวน 10 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.2 ค่าร้อยละ 42 ของคะแนนหลังเรียน และคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี จำนวน 10 ได้คะแนนสูงขึ้น มีค่าคะแนนเฉลี่ย 7.9 ค่าร้อยละ 79 ของคะแนนก่อนเรียน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งใช้เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

คะแนน	n	\bar{X}	SD	t-test	Sig
คะแนนก่อนปรับปรุงพฤติกรรม	10	4.2	1.03	-14.21	.00
คะแนนหลังปรับปรุงพฤติกรรม	10	7.9	1.20		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนทดสอบก่อนการเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}=4.2, S.D.=1.03$) ส่วนคะแนนหลังเรียน การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคารวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}=7.9, S.D.=1.20$) ผลการเปรียบเทียบพบว่าค่า t คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -14.21 และมีค่า Sig คือ .00 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนโดยใช้วิธีการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคารวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีกิจการพิเศษ สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน โดยการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคารวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีเบื้องต้น ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนศึกษา ประกอบด้วยสาระที่สำคัญ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
2. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี

เพื่อแก้ปัญหาการวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนของนักเรียนหลังได้รับการพัฒนาด้วยแบบฝึกทักษะรายการปรับปรุงเมื่อวันสิ้นสุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 40 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1/5 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมเครื่องมือ

แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี วิชาการบัญชีเบื้องต้น ประกอบด้วย

1. คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี
2. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีเบื้องต้น
3. วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงบัญชี
4. ประเภทของรายการปรับปรุงและหลักการบันทึกรายการ
 - 1.1 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
 - 1.3 รายได้ค้างรับ
 - 1.4 รายได้รับล่วงหน้า
 - 1.5 วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป
 - 1.6 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
 - 1.7 ค่าเสื่อมราคา
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ในวิชาวิชาการบัญชีเบื้องต้น พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จึงสรุปได้ว่าการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี นำมาใช้ในการสอนได้ดี สาเหตุที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจาก

1. การเตรียมบทเรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียนต่าง ๆ ได้มีการจัดเตรียมอย่างดี มีการตรวจสอบโดยอาจารย์ในสาขาวิชาการบัญชี เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงจนเชื่อได้ว่าบทเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชีที่ผ่านมาแล้วนี้ เมื่อนำไปทดลองทำการสอนจริงๆ แล้วจะทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี
2. การเรียนแบบศูนย์การเรียนเป็นการศึกษาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มมีความสำคัญได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการซักถามอภิปรายกันได้ ใช้ระบบเพื่อนสอนเพื่อน ทำให้

บรรยากาศในการเรียนไม่น่าเบื่อ นักเรียนจึงเกิดความสนใจในการเรียน และทำให้เข้าใจในบทเรียนดีขึ้น

3. การเรียนแบบศูนย์การเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี เป็น การเรียนการสอนที่เน้นบทบาทนักศึกษาเป็นสำคัญ ลดบทบาทครูผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำและสรุป เนื้อหาในบทเรียนแทน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้นชั้น ปวช.1/5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าควรส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาบทเรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะวิเคราะห์รายการปรับปรุงบัญชี ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์แก่นักศึกษาต่อไป

2. ครูผู้สอนควรแสวงหาเครื่องมือหรือนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น และเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อฝึกให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น

3. ควรลองเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบนี้กับแบบอื่นๆ

4. การทดสอบที่ใช้ในการวิจัยนี้คะแนน posttest ย่อมดีกว่าคะแนน pretest เสมอไม่ว่าจะใช้วิธีการทดลองแบบใด เนื่องจากนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียนและการส่งงานของนักศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ หรือ ชั้นอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลไปปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษาและการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- สัมพันธ์ เพชรสม. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนภาพระบายสีของนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่างการสอนผ่านจอภาพกับการสอนคาราพร เปี่ยมงาม. การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือสำหรับครูปฐมวัยในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพิจิตร. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัฒนา ไคว่ฉวี. (2551). เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของวิทยาลัยพัฒนศึกษการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์-คุรุสภาลาดพร้าว
- กัลย วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุนทรี เทียนไชย. (2547). การเปรียบเทียบความพึงพอใจและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัมปนาท กอบเชื้อ . (2543). การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ชั้น ป.6.
- สุชาติ เหล่าปรีดา. (2546). หลักการบัญชี 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ – สกุล นางสาววิภาวดี สิงสีทา

วัน เดือน ปีเกิด 31 ตุลาคม 2522

ที่อยู่ปัจจุบัน 335/400 หมู่ 4 หมู่บ้าน พฤษภาวิไล 38/1 ถนน หนามแดง-กิ่ง
แก้ว บางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัด สมุทรปราการ 10540

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน 21 หมู่ 5 บ้านหนองลุมพุก ตำบลแก่งเต็ง
อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี 34270

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา
บริหารธุรกิจ เอกบัญชี จากวิทยาลัยโปลีเทคนิคภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

พ.ศ. 2545 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ เอกบัญชี
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พ.ศ. 2551 จบการศึกษาระดับป.บัณฑิต สาขาการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์(จະเซ็งเเตรา)

ประวัติการทำงาน

ปัจจุบัน วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์

พ.ศ. 2545-2547 บริษัทไทยซิลป้อคเนย์อิมพอร์ตเอ็กพอร์ตจำกัด

พ.ศ. 2547-2549 บริษัททีนอน พี เจ จำกัด

พ.ศ. 2549-2551 บริษัทเกียรติปภา จำกัด

พ.ศ. 2551-2555 วิทยาลัยเทคโนโลยีนิดาบริหารธุรกิจ